

Overzicht handreikingen

Ontwikkeling lokaal preventief jeugdbeleid

Ontwikkeling lokaal preventief jeugdbeleid

Overzicht handreikingen

Ontwikkeling lokaal preventief jeugdbeleid

In deze brochure vindt u informatie over
De projectgroep Ontwikkeling lokaal preventief jeugdbeleid

Voorwoord

hoofdstuk 1

Inleiding

hoofdstuk 2

De ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid

hoofdstuk 3

Jeugd en preventie op de agenda

hoofdstuk 4

Aanbod regisseren

hoofdstuk 5

Jeugdparticipatie

hoofdstuk 6

Gebruikte handreikingen: nu en straks

Redactie en samenstelling

Van Dijk, Van Soomeren en partners, Marije van Barlingen en Bram van Dijk

Eindredactie

Loes Phoelich

Vormgeving en lay out

Peter de Vos

Fotografie

Hollandse Hoogte,

Martijn van de Griendt en Friso Spoelstra

Druk en afwerking

Enro Print, Rijswijk

Rijswijk, juni 1998

Projectgroep Ontwikkeling lokaal preventief jeugdbeleid (O.L.P.J.)
p/a Directie jeugdbeleid Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 5406
2280 HK Rijswijk
tel: 070 - 3405533
fax: 070 - 3405410

Informatie over de projectgroep O.L.P.J. is ook te vinden op Internet.
Raadpleeg www.gemnet.nl/olpj

colofon

foto's

Martijn van de Griendt

bladzijde: 6, 13, 14, 23, 25

Friso Spoelstra

bladzijde: 9, 10, 16, 21, 27 en omslag

Woord vooraf

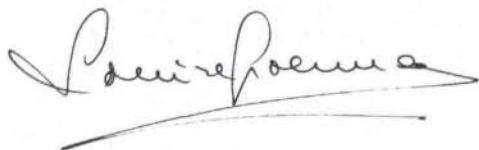
De projectgroep Ontwikkeling lokaal preventief jeugdbeleid, de projectgroep OLPJ, houdt zich sinds het najaar van 1995 bezig met het stimuleren en ondersteunen van gemeenten bij de ontwikkeling van preventief jeugdbeleid.

In het kader daarvan heeft de projectgroep een groot aantal verschillende activiteiten uitgevoerd. Er zijn 'ronde-tafelconferenties' georganiseerd waarbij ondermeer gediscussieerd is over het belang van preventief jeugdbeleid. De leden van de projectgroep hebben verschillende werkbezoeken gehouden bij gemeenten en instellingen. Vanuit de speerpunten 'Aanbod regisseren' en 'Jeugd betrekken' is ondersteuning gegeven aan 18 pilot-gemeenten.

Via al deze activiteiten, waaraan door vele jongeren, bestuurders, ambtenaren en medewerkers van voorzieningen enthousiast is meegewerkt, is enorm veel kennis en ervaring opgedaan die bij de verdere ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid van wezenlijk belang is. De opgedane kennis en ervaring is verwoord en gebundeld in de verschillende handreikingen die door de projectgroep OLPJ zijn uitgebracht.

In oktober 1998 rondt de projectgroep haar activiteiten af. Dit jaar staat daarom in het teken van overdracht van handreikingen en ervaringen. Een belangrijk onderdeel van die overdracht is het consultatietraject waaraan ruim honderd gemeenten deelnemen. Tijdens dit traject wordt aan de hand van de ontwikkelde handreikingen samen met de betrokken gemeente een plan van aanpak opgesteld voor de verdere ontwikkeling (van bepaalde onderdelen) van het preventief jeugdbeleid.

Een eerste vereiste voor overdracht is een goede toegankelijkheid en beschikbaarheid van de handreikingen. Met het oog hierop is een verzamelband vervaardigd en is deze brochure gemaakt. Met dit 'Overzicht van handreikingen van de projectgroep OLPJ' is die toegankelijkheid gewaarborgd.

Inleiding

1

In het najaar van 1995 is door de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de projectgroep Ontwikkeling Lokaal Preventief Jeugdbeleid (OLPJ) ingesteld voor een periode van drie jaar. In de gegeven tijd wilde de projectgroep:

- adviseren over een richtinggevend beleidskader preventief jeugdbeleid;
- draagvlak creëren door contacten met overheden, organisaties en jeugd;
- adviseren over maatregelen en activiteiten waarmee de rijksoverheid de ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid kan ondersteunen;
- zorgen voor informatie aan en communicatie met gemeenten en jeugdigen.

Bij de ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid zijn drie speerpunten van belang, die ook voor de activiteiten van de projectgroep OLPJ richtinggevend zijn geweest. Het zijn: jeugd en preventie op de agenda, aanbod regisseren en jeugd betrekken.

In het kader van deze drie speerpunten heeft de projectgroep acht handreikingen voor gemeenten uitgebracht. In het voorjaar van 1998 is het advies 'jeugdbeleid; jong beleid' verschenen.

In deze brochure 'Overzicht handreikingen projectgroep OLPJ' wordt aan de hand van de verschillende publicaties geïllustreerd dat de drie verschillende speerpunten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn bij de ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid. Ook wordt van alle verschenen publicaties een korte weergave van de inhoud gegeven.

Deze brochure is met andere woorden de 'leeswijzer' voor de belangrijke publicaties van de projectgroep OLPJ.

Leeswijzer

Ook bij een leeswijzer hoort een leeswijzer. In hoofdstuk 2 wordt aangegeven hoe de verschillende publicaties gebruikt kunnen worden bij de ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid. Tegelijkertijd wordt de samenhang tussen de drie speerpunten benadrukt.

In de hoofdstukken 3 tot en met 5 worden per speerpunt de uitgebrachte publicaties besproken. Het gaat om:

- 'Jongleren met jeugdbeleid'. Dit is de neerslag van tal van discussies die gevoerd zijn door deskundigen uit de praktijk van het jeugdbeleid en jongeren. Belangrijkste doel van deze publicatie is het ontwikkelen van draagvlak voor lokaal preventief jeugdbeleid.

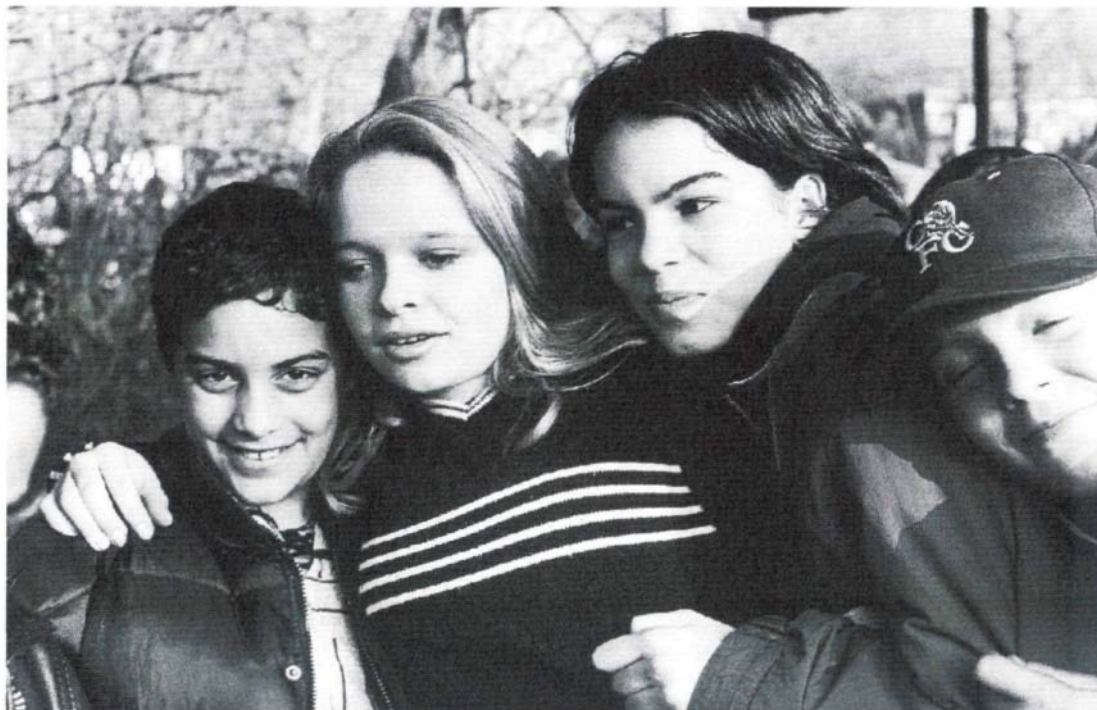
- 'Jeugdbeleid, jong beleid' is het advies dat de projectgroep OLPJ voorjaar 1998 heeft uitgebracht over de verdere ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid.
- 'Jeugdvoorzieningen in beeld' is een inventarisatie-instrument waarvoor negen beleids-terreinen in beeld wordt gebracht welke voorzieningen een rol spelen bij het realiseren van een aanbod voor verschillende leeftijdscategorieën jeugdigen.
- 'De gemeente als regisseur' is een rapport waarin een bestuurskundige analyse wordt gemaakt van de regierol van de gemeente bij de ontwikkeling en uitvoering van preventief jeugdbeleid.
- 'Overzicht de regio' bouwt voort op het rapport 'De gemeente als regisseur' en biedt gemeenten een handreiking bij het stapsgewijs invullen van de regierol.
- 'Jeugdparticipatie, er wordt aan gewerkt' bevat een breed scala aan voorbeelden van jeugdparticipatie en een overzicht van verschillende hulpmiddelen die bij jeugdparticipatie gebruikt kunnen worden.
- In het 'Cursusaanbod jeugdparticipatie' wordt een korte toelichting gegeven op de vier cursusmodules die de projectgroep OLPJ heeft laten ontwikkelen. Deze cursusmodules zijn bedoeld om bestuurders, ambtenaren en professionals vaardigheden en kennis over te dragen die bij jeugdparticipatie essentieel zijn.
- Het 'Draaiboek jeugdparticipatie' is een praktische handreiking om in contact te komen met jongeren en hen te betrekken bij het lokale jeugdbeleid.
- 'Jeugdparticipatie, daar blijven we aan werken' is een handleiding voor het inbedden van jeugdparticipatie in het beleid van gemeenten.

In hoofdstuk 6 wordt kort ingegaan op de twee publicaties die nog op stapel staan en gepresenteerd zullen worden op de slotmanifestatie van de projectgroep OLPJ, die november 1998 plaatsvindt. Het betreft:

- 'Kernbeleid, jeugd'; deze handreiking levert de bouwstenen voor het bepalen van de inhoudelijke gemeentelijke visie op jeugdbeleid, waarop vervolgens een aantal beleidskeuzes gebaseerd kan worden. Vooral kleine gemeenten zullen daarbij gebaat zijn.
- Het eindrapport van de projectgroep OLPJ. In dit rapport is vooral aandacht voor de resultaten die ten aanzien van de ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid zijn geboekt. Tevens worden de meningen van jeugdigen over de centrale thema's van jeugdbeleid voor het voetlicht gebracht.

Nadat de projectgroep OI.PJ haar werkzaamheden heeft beëindigd zal de informatiestroom over jeugdbeleid niet opdrogen. Om actuele kennis en informatie over jeugd en jeugdbeleid goed bereikbaar te laten zijn, hebben het NIZW (Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn), de SJJN (Stichting Jeugdinformatie Nederland) en de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) hun databanken beter op elkaar afgestemd. Over de wijze waarop men gebruik kan maken van deze informatie heeft de projectgroep samen met de betrokken organisaties een brochure uitgebracht:

- 'Ik zoek jeugdbeleid'. Deze brochure dient als handreiking bij het formuleren van de zoekvraag.

De ontwikkeling van

lokaal preventief jeugdbeleid

De beleidscyclus binnen gemeenten bestaat uit drie fasen: voorbereiding, uitvoering en evaluatie. De door de projectgroep OLPJ uitgebrachte publicaties hebben vooral betrekking op de voorbereiding en uitvoering van beleid, hoewel deze fasen in de praktijk - door het cyclische karakter van beleid - in elkaar overlopen. Er is geen sprake van duidelijke volgtijdelijkheid in de fasen.

Hoewel jeugdbeleid in veel gemeenten een structureel karakter begint te krijgen, is het nog vaak zo dat initiatieven op *deelgebieden* worden ontplooid. Hierdoor zijn veel gemeenten op verschillende gebieden van jeugdbeleid met verschillende fasen van het beleid bezig. In elk van de fasen is het echter van belang dat jeugd op de (politieke en maatschappelijke) agenda staat, dat de gemeente de regierol op zich neemt en dat de jeugd betrokken wordt in het proces. In dit hoofdstuk zal de samenhang tussen de drie speerpunten van de projectgroep OLPJ worden toegelicht aan de hand van de belangrijkste elementen uit de handreikingen en het advies die door de projectgroep OLPJ zijn uitgebracht.

2.1 Visie ontwikkelen

Het ontwikkelen van een lokaal preventief jeugdbeleid begint met een visie op jeugd en op jeugdbeleid. Het gaat hierbij om een visie op *wat* men als gemeente wil, met *wie* men dat als gemeente wil vormgeven en *hoe* men dat wil vormgeven. Een gemeente kan kiezen voor drie invalshoeken voor jeugdbeleid: ontwikkelingsgerichte preventie, risico- of consolidatiegerichte preventie en probleem- of saneringsgerichte preventie.

- *ontwikkelingsgericht*, waar willen we naartoe en wat hebben jeugdigen daarvoor nodig? Welke kansen kunnen we bieden?
- *risico- of consolidatiegericht*, wat willen we behouden en waarvoor en hoe moeten jeugdigen positief beloond worden?
- *probleem- of saneringsgericht*, wat willen we niet meer hebben, waar willen we vanaf en welk gedrag van jeugdigen willen we aanpakken?

In 'Jongleren met jeugdbeleid' benadrukt de projectgroep het belang van gecombineerde doelstellingen. Te vaak richten gemeenten zich vooral op 'de probleemkant'. Voor een compleet jeugdbeleid is echter aandacht voor de eerste twee invalshoeken essentieel.

Het is ook essentieel om deze visie te delen met instellingen uit het veld en, zeker zo belangrijk, met de jeugd zelf. De projectgroep geeft in haar publicatie 'Jongleren met jeugdbeleid' aan dat het raadzaam is om de visie op jeugdbeleid voor te leggen aan instellingen en jeugdigen, zodat een gezamenlijk gedragen visie wordt ontwikkeld.

Om deze invalshoeken en doelstellingen te kunnen omzetten in concreet beleid is het noodzakelijk dat de gemeente zich bezint op haar regierol. Op welke manier wil de gemeente het preventief jeugdbeleid sturen en welke rol wil de gemeente in dit beleid spelen, zijn hierbij belangrijke vragen. In de publicatie 'De gemeente als regisseur' wordt een beeld van deze rol geschetst. Het zogenaamde vijf-s-en model dat in deze publicatie wordt beschreven, biedt een leidraad voor het invullen van het beleid. De taken van de gemeente liggen volgens dit model in stimuleren, situeren, steun creëren, structureren en sturen. Deze vijf taken komen in elk van de elementen van de ontwikkeling van het jeugdbeleid terug.

2.2 Inventariseren van vraag en aanbod

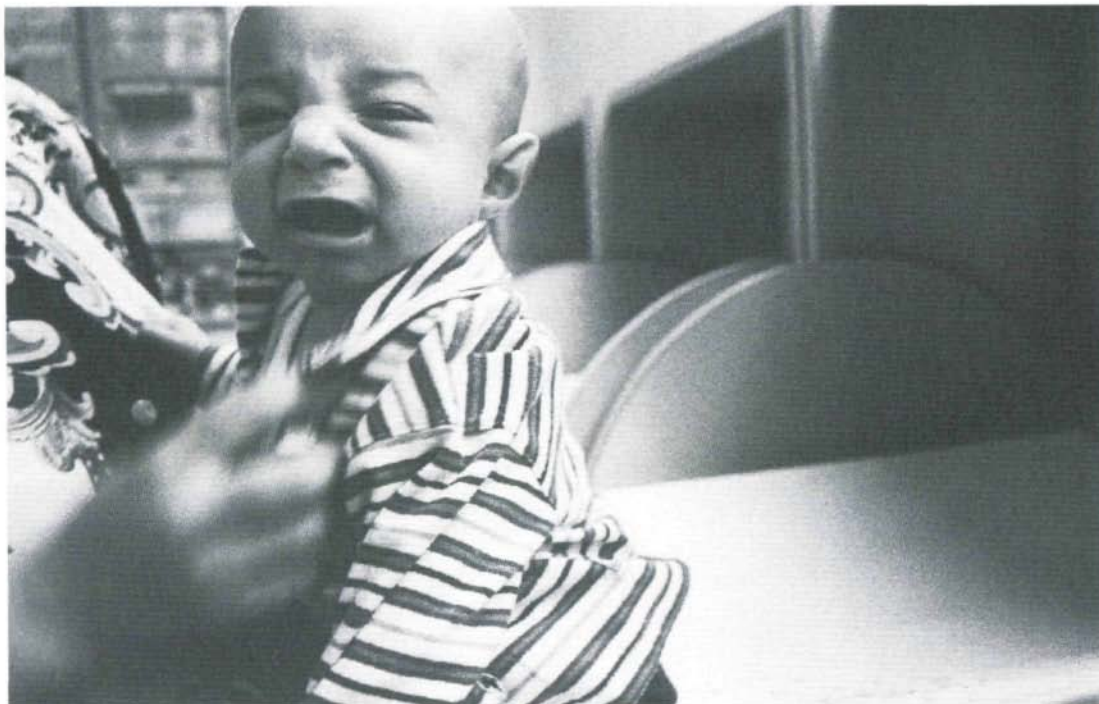
Na het vaststellen van een gezamenlijk gedragen visie op lokaal preventief jeugdbeleid is het noodzakelijk om zicht te krijgen op het aanbod voor de jeugd én de vraag van de jeugd. Pas dan kan de visie worden vertaald in concreet beleid. In de publicatie 'Jeugdvoorzieningen in beeld' wordt het inventarisatie-instrument dat de projectgroep liet ontwikkelen gepresenteerd. Hierin wordt aangegeven dat er drie belangrijke stappen in de inventarisatie te nemen zijn: oriëntatie op het potentiële aanbod, inventarisatie van het feitelijke aanbod en het vaststellen van de samenwerkingsrelaties tussen de betrokken instellingen op de onderscheiden beleidsterreinen. Met de inventarisatie van het aanbod wordt de basis gelegd voor de gemeentelijke regie van het lokale jeugdbeleid. Om de regierol verder vorm te kunnen geven is ook een analyse van de uitkomsten van de inventarisatie vereist. Aan de hand van de gegevens die verzameld zijn, moeten de volgende vragen beantwoord worden:

- Is er sprake van een dekkend aanbod van voorzieningen of ontbreken er schakels?
- Is er sprake van dubbelingen of overlap in het bestaande aanbod?
- Wat is de kwaliteit van de bestaande netwerken en samenwerkingsrelaties?

Na beantwoording van deze vragen moet intern gewerkt worden aan het profileren van het beleidsveld 'jeugd'. Extern zal de regie moeten worden opgepakt. Dat kan bijvoorbeeld door:

- initiatief te nemen vanuit het bestaande aanbod
- contacten en relaties met de uitvoerders te ontwikkelen
- afstemming tussen activiteiten van instellingen en gemeente te bevorderen
- interacties tussen instellingen onderling en instellingen en jongeren te stimuleren, te begeleiden en te organiseren
- lokale netwerken te ondersteunen
- overlap in aanbod tegengaan door netwerken te saneren
- ontbrekende schakels invullen door het aanbod van bestaande instellingen te verbreden of nieuwe instellingen te introduceren

Daarnaast wordt door de projectgroep aangegeven dat het voeren van gesprekken met jongeren de aangewezen manier is om de vraag van jongeren in beeld te krijgen. Hiervoor kunnen bijvoorbeeld rondetafelgesprekken, jeugdpanels, enquêtes of interviews met jongeren en/of vertrouwenspersonen georganiseerd worden.

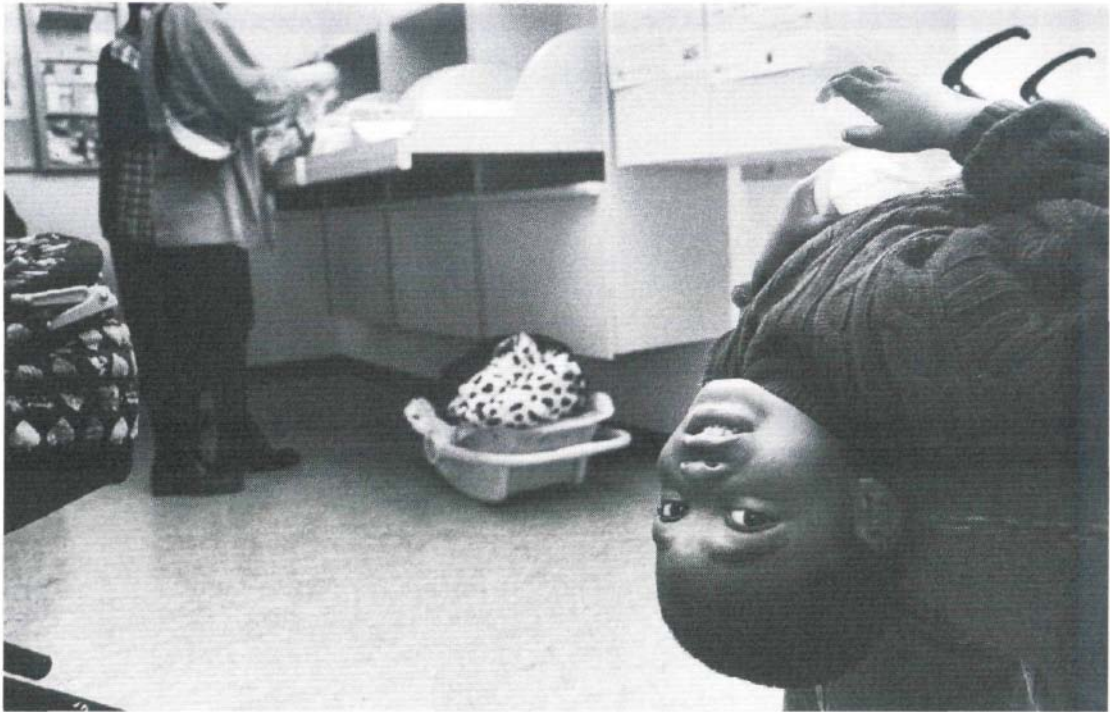

Belangrijk aandachtspunt daarbij is dat niet alleen duidelijk wordt wat jongeren zouden willen, maar ook wat ze zelf kunnen doen om die wensen te realiseren. In het 'draaiboek jeugdparticipatie' en in de 'handreiking jeugdparticipatie, daar blijven we aan werken' worden methoden aangereikt om met jongeren in gesprek te raken en te blijven. Gemeenten moeten zich daarbij realiseren dat het betrekken van jeugd ook gevolgen heeft voor de gemeentelijke organisatie.

Jeugd betrekken is immers meer dan kinderen en jongeren de gelegenheid geven om te vertellen wat hen bezighoudt. Als de gemeente het gesprek met de jeugd aangaat zal zij ook duidelijk moeten maken wat zij gaat doen met de wensen, de meningen en de kritiek die wordt aangedragen.

2.3 Draagvlak creëren

Bij jeugdbeleid spelen verschillende partners een grote rol. Naast de gemeente hebben de politiek, maatschappelijke organisaties, jeugdigen, ouders en andere volwassenen een belangrijke rol bij de realisatie van het lokaal preventief jeugdbeleid. Samenwerking tussen deze partners is essentieel voor een samenhangend en effectief beleid. Bij al deze partijen zal dus draagvlak voor het lokaal preventief jeugdbeleid moeten zijn.

Jeugd en preventie op de agenda staat of valt met de politieke steun voor de doelstellingen van het jeugdbeleid en de middelen, die lokale politici daarvoor beschikbaar willen stellen. Daarbij is het belangrijk dat het college op één lijn zit: jeugdbeleid moet collegebeleid zijn. In de publicaties 'Jongleren met jeugdbeleid' en 'Jeugdbeleid, jong beleid' wordt hier dieper op ingegaan.

De beleidsdoelstellingen zullen met name gerealiseerd moeten worden bij jongeren. Daarom moeten doelstellingen van jeugdbeleid niet strijdig zijn met hun belangen op de korte of lange termijn. Het is voor een lokaal bestuurder dan ook verstandig jongeren en hun ouders in een vroeg stadium bij de ontwikkeling van het beleid te betrekken.

Idealiter zouden zij medeproducenten van het beleid moeten zijn. Communicatie met jongeren is essentieel voor het draagvlak onder deze groep. Hierbij is van belang dat de gemeente een open instelling hanteert, heldere informatie verstrekt en dat zij de jongeren serieus neemt. In de handleidingen van de prioriteit 'Jeugd betrekken' worden verschillende vormen beschreven om inspraak en participatie van de jeugd vorm te geven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen politieke participatie en maatschappelijke participatie. Bij politieke participatie staat beïnvloeding van gemeentelijk beleid door jeugdigen centraal. Maatschappelijke participatie wordt omschreven als betrokkenheid van jeugdigen bij het realiseren en functioneren van voorzieningen die voor hen zijn bestemd.

Als de doelen helder zijn en de politiek erachter staat is er al veel bereikt, maar nog niets gewonnen. Dat kan pas als het beleid ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. De discussie met de instellingen moet daarom vooral ook over de uitvoering gaan. Daarnaast kunnen de instellingen - vanuit hun praktijkervaring - de gemeente adviseren over het realiteitsgehalte van de geformuleerde doelstellingen in samenhang met de voorgestelde inzet van middelen. De regierol van de gemeente moet zich in eerste instantie richten op het opbouwen van netwerken en het opzetten van overlegstructuren waarin gedeelde belangen geformuleerd worden. De invulling van deze taken van de gemeente wordt verder uitgewerkt in de publicatie 'Overzie de regie'.

2.4 Plan van aanpak

Nadat een (gezamenlijk gedragen) visie op lokaal preventief jeugdbeleid is ontwikkeld en aanbod en vraag geïnventariseerd zijn, moeten ideeën in concrete beleidsdoelen en acties worden omgezet.

In 'Jongleren met jeugdbeleid' wordt aangegeven dat daarvoor in een beleidsplan de volgende vragen moeten worden beantwoord:

- Wat heeft de jeugd nodig voor haar ontwikkeling naar volwassenheid?
- Waar ontbreekt het hen dan nu aan?
- Kan de gemeente daarin voorzien?
- Hoe kan de gemeente dat doen?

Gesprekken met de jeugd en een inventarisatie van het aanbod zijn bij de beantwoording van deze vragen noodzakelijk. In de publicatie 'Draaiboek jeugdparticipatie' worden tips gegeven voor de communicatie met jongeren. In 'Jeugdvoorzieningen in beeld' wordt een instrument aangereikt om het aanbod voor jeugdigen te inventariseren.

In het plan van aanpak dat voortvloeit uit de aanbodinventarisatie en uit de gesprekken met jeugd, kan vervolgens de regierol van de gemeente per beleidsdoelstelling nader worden ingevuld. Ook kunnen de verantwoordelijkheden van de gemeente, de instellingen en de jongeren worden aangegeven. Er moet vastgelegd worden welke korte- en langetermijndoelen met het preventief jeugdbeleid gediend worden en wie wat gaat doen. De gemeente zorgt er hierbij voor dat er afspraken worden gemaakt over conflictregulering, te behalen resultaten en het leveren van informatie. De publicatie 'Overzie de regie' voorziet in een handleiding voor dit proces.

Daarnaast moet er in het plan apart aandacht zijn voor jeugdparticipatie. Veel gemeenten hebben de neiging om te beginnen met de vraag in welke vorm jeugdparticipatie moet worden gegoten: discussies in de gemeenteraad concentreren zich vaak in een te vroeg stadium rond het al dan niet instellen van een jeugdgemeenteraad. De projectgroep adviseert om eerst contacten te leggen met groepen jongeren en met hen gezamenlijk te bepalen op welke gebieden jongeren inbreng kunnen en willen hebben. Jeugdparticipatie moet net als de jeugd zelf een dynamisch karakter hebben: gelijk in structuren denken betekent de dood in de pot. Pas als er concrete ervaringen zijn opgedaan (bijvoorbeeld bij het verbeteren van vrijetijdsvoorzieningen voor jongeren) is het opportuun om een meer vaste vorm te geven aan de communicatie tussen de gemeente en jongeren.

In de handleiding 'Jeugdparticipatie, daar blijven we aan werken' wordt dan ook gepleit voor een open aanpak. Daarbij past een beknopt plan van aanpak waarin doelstellingen, de rolverdeling (tussen gemeente, instellingen en jongeren), toetsingscriteria, randvoorwaarden (in tijd en geld) en eerste concrete activiteiten zijn vastgelegd.

2.5 Uitvoering

Er is geen blauwdruk te geven voor de uitvoering van lokaal preventief jeugdbeleid. Daarvoor spelen factoren als de omvang van de gemeente en de omvang van het gemeentelijk apparaat, de politieke verhoudingen in de gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders, de managementstijl van de verantwoordelijke bestuurders en de relaties met andere overheden een te grote rol. Bovendien moet een jeugdbeleid flexibel zijn om succes te kunnen hebben.

De gemeente dient bij de uitvoering met name aandacht te besteden aan zaken als het behouden van draagvlak, de voortgang van in gang gezette initiatieven, de voortgang van de samenwerking en, met het oog op evaluatie, informatieverzameling. In de handleiding 'Overzie de regie' wordt aangegeven dat voor het behouden van draagvlak de 's-en' steun creëren en stimuleren van belang zijn. Om ervoor te zorgen dat de betrokken partijen zich blijven committeren moet de gemeente regelmatig het initiatief nemen om voortgangsoverleg te voeren met de partners. Bovendien moet zij de voortgang van de activiteiten bewaken, door prikkels te geven als deze dreigen te stagneren.

Tenslotte moet zij als intermediair fungeren bij knelpunten in de samenwerking.

Jeugdparticipatie moet een (structurele) rol blijven spelen bij de uitvoering van preventief jeugdbeleid. Jeugdigen zijn immers zelf op lange termijn de motor van jeugdparticipatie. Er zullen dus steeds nieuwe groepen jeugd gemobiliseerd moeten worden. Daarbij is het van belang dat er op een breed front participatie-activiteiten worden ontwikkeld en dat jeugdigen nadrukkelijk medeverantwoordelijk zijn voor het zorgen voor continuïteit in de participatie. Daarnaast moet de aandacht voor jeugdparticipatie binnen de gemeente levend worden gehouden, zowel bij de politiek als bij het ambtelijk apparaat.

Het is essentieel dat het aantal maatschappelijke organisaties met aandacht voor jeugdparticipatie wordt uitgebreid. Die olievlekwerking kan bevorderd worden door aandacht voor jeugdparticipatie mee te nemen als voorwaarde in gemeentelijk subsidiebeleid, door netwerkvorming rond jongeren en jeugdparticipatie en door ruimte te geven en te ondersteunen als initiatieven vanuit organisaties opborrelen. In de handleiding 'Jeugdparticipatie, daar blijven we aan werken' wordt dit proces nader toegelicht.

Tenslotte is het belangrijk voor gemeenten om regelmatig aandacht te besteden aan evaluatie van beleid. Zowel voor het behouden van draagvlak als voor het bijstellen van doelstellingen is het essentieel om regelmatig resultaten terug te koppelen naar politiek, instellingen en jongeren. Hierbij hoeft overigens niet gedacht te worden aan zware evaluaties, maar veeleer aan tussentijdse evaluatiemomenten waarbij wordt stilgestaan bij de tot dan toe behaalde resultaten en de richting die het beleid op gaat en op moet gaan. Zoals al eerder gezegd is jeugdbeleid immers *flexibel* beleid en dat houdt in dat er - ook in de uitvoeringsfase - ruimte moet zijn voor aanpassingen in doelen, acties en organisatie.

Jeugd en preventie op de agenda

De projectgroep OLPJ heeft in 1996 en 1997 onderzocht hoeveel gemeenten preventief jeugdbeleid duidelijk op de agenda hebben staan en in welk stadium dit beleid verkeert. Ook is er gekeken in hoeveel gemeenten er sprake is van een expliciete visie op de jeugd. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek concludeert de projectgroep dat er een goede basis bestaat voor een visie waarin zowel aan algemeen als aan gericht preventief beleid aandacht wordt besteed, met als uitgangspunt het bevorderen van ontplooiingsmogelijkheden voor jeugdigen. Gemeenten die preventief jeugdbeleid op de agenda hebben staan en die een visie hebben op jeugd en jeugdbeleid, hebben echter vaak moeite deze visie uit te werken in concrete doelstellingen.

De projectgroep OLPJ streeft naar een groot draagvlak voor een positieve visie op de jeugd en voor de noodzaak van een preventief jeugdbeleid. Daarom is de projectgroep een discussie gestart onder verschillende maatschappelijke geledingen. Hieruit bleek dat jeugdbeleid bij kleine gemeenten zich vaak richt op sport en vrijetijdsbesteding. Bij grotere gemeenten gaat het dikwijls om hulpverlening. Uitgangspunt bij preventief jeugdbeleid is het kunnen voorzien van problemen, toekomstgericht jeugdbeleid ontwikkelen voor en met jeugd en het uitgaan van een positieve visie op de jeugd. Waar het gaat om draagvlak bleek dat er bij veel volwassenen weinig tolerantie is ten opzichte van jongeren. Deze uitkomsten zijn gebruikt als input voor de maatschappelijke discussie 'Jeugd op de agenda' en het preventiedocument 'Jongleren met jeugdbeleid'.

Om ook *politieke* aandacht te behouden tijdens de gemeenteraadsverkiezingen en de daarop volgende college-onderhandelingen en met het oog op de landelijke verkiezingen heeft de projectgroep in 1998 het advies 'Jeugdbeleid, jong beleid' uitgebracht.

Jongleren met jeugdbeleid

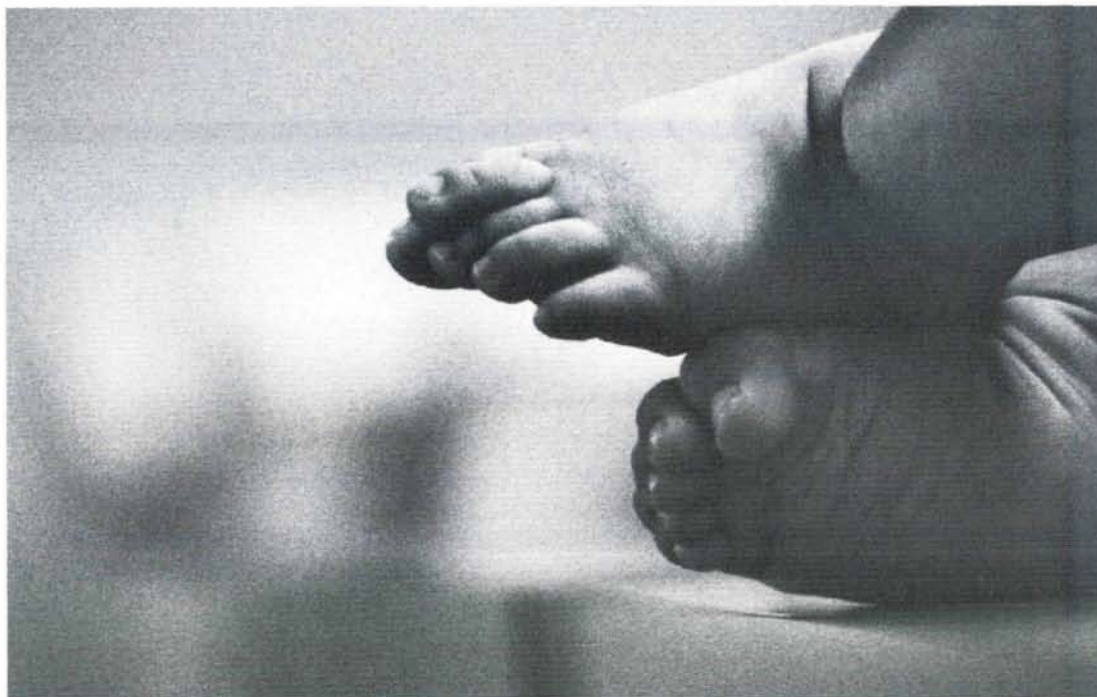
Een brede discussie ontstaat niet zomaar. Daarom zijn aan de hand van het discussiestuk 'Jeugd op de agenda' met zo'n tweehonderd professionals uit heel Nederland gesprekken georganiseerd. Deze discussie diende verschillende doelen: de gesprekken leverden nieuwe aanvullingen op voor het preventiedocument, er ontstond en ontstaat bij belangrijke groepen in de samenleving aandacht voor het onderwerp, al werkenderwijs ontstaat een draagvlak.

Op basis van het discussiestuk 'Jeugd op de agenda', de besprekingen met professionals en aanvullend onderzoek is eind 1997 het preventiedocument 'Jongleren met jeugdbeleid' verschenen. In deze publicatie komt achtereenvolgens aan de orde waarom jeugdbeleid nodig is, wat er gedaan kan worden aan preventief jeugdbeleid, wie eraan mee kunnen werken en hoe dit beleid vorm gegeven kan worden.

3

De drie invalshoeken van lokaal preventief jeugdbeleid - ontwikkelingsgericht, risico-of consolidatiegericht en probleem-of saneringsgericht - worden beschreven en er wordt gesteld dat een combinatie van deze doelstellingen noodzakelijk is voor een samenhangend jeugdbeleid.

Daarnaast worden de volgende elementen van een (goed) beleidsplan voor de jeugd beschreven:

- visie of gewenst beeld van de toekomst
- heldere eenduidige doelstellingen
- omschrijving van de (deel)doelgroepen
- duidelijke vaststelling van prioriteiten
- uitwerking van activiteiten
- overzicht van verantwoordelijkheden
- een uitgewerkte planning
- overzicht van de kosten en financiering
- afspraken over evaluatie
- lijst met namen en adressen van betrokkenen.

Ook wordt ingegaan op het creëren van draagvlak binnen de politiek, bij instellingen, organisaties en instanties, en bij kinderen, jongeren en hun ouders. Tenslotte worden de voorwaarden voor een succesvol lokaal preventief jeugdbeleid samengevat en worden tien tips gegeven voor de uitvoering ervan. Deze tien tips die kunnen helpen een succesvol jeugdbeleid uit te voeren, zijn:

- denk verder dan de collegeperiode; dus wees bereid bestendig beleid te ontwikkelen
- mobiliseer de gehele gemeente-organisatie; dus zorg dat het beleid niet alleen door 'welzijn' wordt gedragen, maar ook door bijvoorbeeld ruimtelijke ordening en economie
- realiseer waar uw macht en mogelijkheden beginnen en vooral waar ze ophouden
- maak keuzes om verantwoordelijkheid te delen of daar te leggen waar hij beter uitgeoefend kan worden
- eenmaal ingezet beleid behoeft geregeld bevestiging en nieuwe impulsen
- zorg dat betrokkenen niet ten onder gaan in regels, procedures, routine en bureaucratie
- concretiseer uw doelen
- wees helder en concreet over wie u met welk beleid wilt bereiken
- communiceer oprecht en volledig; draagvlak is voor 80% communicatie
- organiseer de middelen; niet alleen ambtenaren, regels en geld, maar ook instellingen en organisaties in de gemeente

Jeugdbeleid, jong beleid

De projectgroep OI.PJ heeft de afgelopen twee jaar bij gemeenten en anderen aandacht gevraagd voor het belang van preventief jeugdbeleid en heeft samen met gemeenten concrete handreikingen ontwikkeld om zo'n beleid in te vullen en uit te voeren. De projectgroep meent dat langs deze weg een goede basis is gelegd voor de ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid. Belangrijk is echter dat deze basis de komende jaren - na de afronding van de werkzaamheden van de projectgroep - niet weer verdwijnt. Met het advies 'Jeugdbeleid, jong beleid' wil de projectgroep daar nu al, vooruitlopend op haar eindadvies, politieke aandacht voor vragen. Het advies geeft op hoofdlijnen aan in welke richting het lokaal preventief jeugdbeleid zich verder zou moeten ontwikkelen en hoe dat proces ondersteund kan worden. Het bevat aanbevelingen over de rol en de positie van de jeugd, de invulling van preventief jeugdbeleid en het voorzieningenaanbod voor jeugd en over de rol van gemeenten en van het rijk. Aanbevelingen zijn:

Jeugd

- neem jongeren serieus en henader hen met positieve verwachtingen
- geef hen mogelijkheden een eigen inbreng te hebben
- een goed beleid begint bij inzicht in de vragen en behoeften van jongeren en stimuleert hun eigen ideeën

- betrek jongeren en ouders structureel bij het beleid
- gemeenten moeten bij de subsidiëring van voorzieningen voorwaarden stellen aan de werkwijze van professionals
- creëer naast reguliere beleidsposten structureel een post op de begroting om in de loop van het begrotingsjaar snel en flexibel in te kunnen spelen op wensen en initiatieven van jeugd

Preventief jeugdbeleid

- het vergroten van kansen en mogelijkheden van kinderen, jongeren en ouders moet centraal staan
- jeugdbeleid is gericht op de gehele jeugd, waarbinnen voor sommige jongeren specifieke maatregelen nodig zijn
- jeugdbeleid is meer dan welzijnsbeleid

Voorzieningen voor de jeugd

- een gevarieerd basisaanbod voor de jeugd is de basis van preventief jeugdbeleid
- samenhang in het aanbod, toegankelijkheid en afstemming van het aanbod op de vraag moet worden vergroot
- de meeste voorzieningen kunnen het beste worden aangeboden op wijkniveau
- vanuit het basisaanbod moet waar nodig snelle toegang tot zwaardere hulp en steun geboden worden
- de rijksoverheid moet nagaan in hoeverre verbetering van de kwaliteit van het basisaanbod en opleidingen nodig en mogelijk is en op welke terreinen meer geïnvesteerd moet worden in onderzoek, methodiekontwikkeling en bijscholing

Gemeente

- jeugdbeleid moet collegebeleid zijn
- gemeenten kunnen gebruik maken van elkaars kennis, ervaringen en aanbod, door samenwerking in de regio
- oplossingen van gedeelde verantwoordelijkheden moeten met name worden gezocht in samenwerking, en niet op voorhand in het verleggen van grenzen en bevoegdheden

Ondersteuning door het rijk

- de samenwerking tussen het rijk en gemeenten moet worden verbeterd, maar ook samenhang tussen het beleid van verschillende departementen
- een van de bewindspersonen moet het proces van interdepartementale programma's trekken
- brede programma's moeten door het hele kabinet worden gedragen: jeugdbeleid is kabinetsbeleid

Aanbod regisseren

4

Een belangrijk streven van de projectgroep is het ondersteunen van gemeenten bij het oppakken van hun regierol. In het kader van deze rol streven gemeenten ernaar dat de maatschappelijke organisaties samenwerken voor de jeugd en zich daarbij richten op de vraag van de jeugd. De voorstellen voor ketenontwikkeling van prof. dr. C. Schuyt vormen daarbij het handvat. In het advies 'Kwetsbare jongeren en hun toekomst' stelt Schuyt dat jongeren in hun ontwikkeling verschillende schakels van een keten doorlopen waarbij achtereenvolgens verschillende personen (thuis), instellingen en organisaties (school, werk) een rol spelen. Afglijden van jongeren gebeurt in zijn visie dikwijls op de overgang van de ene schakel naar de andere. Een belangrijke taak voor overheid, ouders, instellingen en maatschappelijke organisaties is het zorgen voor een goede aansluiting van de verschillende schakels.

Het voeren van een lokaal preventief jeugdbeleid betekent dus voor gemeenten dat ze de lokale voorzieningen moeten kunnen aansturen. Bij de start van de projectgroep bleek echter dat veel gemeenten hierbij veel knelpunten signaleren. Ambtelijke verkokering gecombineerd met een moeizame samenwerking in het veld vormen de belangrijkste belemmering. Het doel van het speerpunt 'Aanbod regisseren' is dan ook het ondersteunen van gemeenten bij het overwinnen van deze knelpunten.

Met het oog hierop zijn twee instrumenten ontwikkeld: een instrument waarmee het bestaande aanbod van voorzieningen in kaart kan worden gebracht en een handreiking voor de invulling van de gemeentelijke regierol.

Om zoveel mogelijk ervaring op te doen en om de verschillende instrumenten die ontwikkeld zijn in de praktijk te beproeven, werkt de projectgroep in dit traject met tien pilotgemeenten (Hoogezand-Sappemeer, Achtkarspelen, Zwolle, Utrecht, Culemborg, Hoorn, Krimpen aan den IJssel, Goes, Bergen op Zoom/Roosendaal en Heuvelland). Relevante informatie, kennis en ervaringen zijn daarbij tijdens de rit al zoveel mogelijk uitgedragen.

Jeugdvoorzieningen in beeld

Dit instrument brengt om te beginnen het speelveld van het lokale jeugdbeleid in beeld. Met behulp van matrixen voor de negen belangrijkste beleidsterreinen op het gebied van jeugdbeleid wordt in beeld gebracht welke voorzieningen een rol (moeten) spelen voor de verschillende leeftijdscategorieën binnen de beleidsterreinen. Ook worden de raakvlakken tussen de terreinen zichtbaar. De beleidsterreinen waar het om gaat zijn: onderwijs, welzijn, cultuur, sport, ruimtelijke ordening, openbare orde en veiligheid, sociale zaken en arbeidstoeleiding, en gezondheidszorg.

Door het invullen van de matrixen ontstaat een compleet overzicht van het gemeentelijk jeugdbeleid. Vervolgens kan men met het inventarisatie-instrument de bestaande instellingen beschrijven in termen van aanbod, bereik, effectiviteit, kwaliteit en doelmatigheid. Zo krijgt men een goed overzicht van de kwantiteit en de kwaliteit van het aanbod voor jeugdigen.

Hierbij moet aangetekend worden dat het instrument een *hulpmiddel* is bij de inventarisatie van het lokale aanbod. Het instrument biedt geen kant-en-klare methodiek voor een analyse van de geïnventariseerde gegevens. Ook brengt het instrument niet de *vraag* van jongeren in beeld. Voor een systematische analyse van de vraag zijn andere instrumenten nodig, zoals onderzoek onder jongeren, jeugdpanels of een jeugdmonitor.

De gemeente als regisseur

Het begrip regie wordt veel gebruikt, maar is voor veel gemeenten allerm minst helder. Voorafgaand aan de concrete handreiking heeft de projectgroep opdracht gegeven aan onderzoekers van de Erasmus universiteit een grondige bestuurskundige analyse te maken van de regierol in het lokale jeugdbeleid. De onderzoekers plaatsen in hun rapport het begrip regie in de veranderde opvatting over overheidsbestuur, waarin het bestuur wordt beschreven vanuit een netwerkbenadering. Deze analyse mondt uit in uitgangspunten voor bestuurlijk handelen. Het vijf-s-en-model van de lokale regie wordt in het rapport geïntroduceerd. Elk van deze uitgangspunten wordt vervolgens in de vorm van suggesties voor bestuurlijk handelen uitgewerkt. Deze uitgangspunten (de vijf-s-en) bestaan uit:

- stimuleren (initiatief nemen)
- situeren (kennis van het netwerk)
- steun creëren (organisatie van participatie)
- structureren (voorwaarden voor netwerkvorming)
- sturen (richtingaanwijzen)

Overzie de regie

De handreiking 'Overzie de regie' bouwt voort op de studie van de Erasmus universiteit. Door de regierol vanuit het netwerkperspectief te beschrijven hoopt de projectgroep dat gemeenten een scherper inzicht krijgen in hun eigen rol in het jeugdbeleid en de manier waarop ze daarmee om kunnen gaan. De kern van de handreiking bestaat uit het beantwoorden van de vraag hoe de regierol eruit kan zien en hoe de gemeente erin slaagt deze rol zinvol te vervullen. Aan de hand van twee fasen van de ontwikkeling van lokaal preventief jeugdbeleid wordt per stap uitgelegd wat de rol van de gemeente als regisseur binnen elk van de stappen kan zijn.

Binnen de beleidsvormingsfase wordt aan de hand van vijf stappen duidelijk gemaakt welke taken en verantwoordelijkheden de regisseur in deze fase heeft en hoe de omslag van een meer centrale, sturende rol naar die van regisseur gemaakt kan worden. Binnen deze stappen kan de gemeente uitgaan van het vijf-s-en model (stimuleren, situeren, steun creëren, structureren, sturen), waarbij per stap de nadruk ligt op een of meerdere van de vijf elementen van de regierol.

Na verloop van tijd zal de regisseur, in het kader van de implementatiefase van het beleid, ook andere taken en activiteiten gaan ontplooien. Deze taken hebben met name betrekking op het behouden van draagvlak, de voortgang van initiatieven, de voortgang van de samenwerking en informatieverzameling.

Jeugdparticipatie

5

In steeds meer gemeenten groeit de overtuiging dat een actieve inbreng van kinderen en jongeren een noodzakelijke voorwaarde is voor een goed jeugdbeleid. Al vanaf het begin van de negentiger jaren worden er op lokaal niveau activiteiten ontwikkeld die er op gericht zijn de politieke en maatschappelijke participatie van jeugdigen te vergroten. Deze activiteiten hebben echter vaak een eenmalig of 'op zichzelf staand' karakter. De activiteiten van de projectgroep OLPJ zijn er vooral op gericht gemeenten te ondersteunen bij het structureel inbedden van jeugdparticipatie in het gemeentelijk beleid.

Om te voorkomen dat het wiel opnieuw uitgevonden zou worden, is eerst een inventarisatie gemaakt van bestaande initiatieven en hulpmiddelen op het gebied van jeugdparticipatie. Deze inventarisatie heeft geleid tot de publicatie 'Jeugdparticipatie, er wordt aan gewerkt'. Vervolgens heeft de projectgroep in aanvulling op de bestaande hulpmiddelen twee schriftelijke handreikingen en vier cursusmodulen laten ontwikkelen.

Bij de totstandkoming van deze handreikingen en cursusmodulen hebben de acht pilotprojecten (in de gemeenten Almere, Assen, Gemert-Bakel, Haarlem, Hengelo, Leerdam, Renkum en Weert) een belangrijke rol gespeeld. De ervaringen die deze gemeenten hebben opgedaan zijn verwerkt in de handreiking 'Jeugdparticipatie, daar blijven we aan werken' en de cursusmodulen zijn getest in de pilot gemeenten en vervolgens op grond van die ervaringen bijgesteld.

Bij de activiteiten die plaatsvinden in het kader van het speerpunt jeugdparticipatie spelen vanzelfsprekend ook jongeren een belangrijke rol: een van de schriftelijke handreikingen is ontwikkeld door de landelijke jongerenorganisatie Codename Future. In het Draaiboek Jeugdparticipatie wordt vanuit de visie van jeugdigen zelf aangegeven hoe een gemeente contacten met jongeren kan opbouwen en bestendigen.

Jeugdparticipatie, er wordt aan gewerkt

De publicatie 'Jeugdparticipatie, er wordt aan gewerkt' bestaat uit twee delen. Het eerste deel is bedoeld om inzicht te geven in de belangrijkste aspecten waarmee rekening gehouden dient te worden bij het handen en voeten geven van jeugdparticipatie. Er worden vijf kernthema's behandeld:

- tweezijdige informatie-overdracht
- ontwikkeling van jeugdparticipatie 'top-down' en 'bottom-up'
- intern draagvlak; de gemeente
- extern draagvlak; het maatschappelijk middenveld
- communicatie

Deze thema's zijn te herkennen in de tien voorbeelden van jeugdparticipatie die in het eerste deel zijn opgenomen. Deze voorbeelden geven bovendien een beeld van de grote diversiteit van activiteiten die als jeugdparticipatie worden bestempeld.

Het tweede deel van de publicatie draagt het karakter van een naslagwerk waarin informatie over handreikingen, cursussen/trainingen, documentatie, landelijke projecten en subsidiemogelijkheden met betrekking tot jeugdparticipatie bijeen is gebracht. Dit overzicht is bedoeld om inzicht te geven in allerlei hulpmiddelen waarvan gemeenten en andere organisaties bij de ontwikkeling van jeugdparticipatie gebruik kunnen maken.

Cursusaanbod jeugdparticipatie

In de brochure 'Cursusaanbod Jeugd betrekken' wordt een overzicht gegeven van het cursusaanbod voor het speerpunt Jeugd betrekken van de projectgroep. De cursussen zijn bedoeld voor bestuurders, ambtenaren en professionals. Het cursusaanbod bestaat uit vier losse modules.

Jeugdig besturen

Het cursusonderdeel 'Jeugdig besturen' beoogt een positieve houding ten aanzien van jongeren en jeugdparticipatie actief te stimuleren. Bestuurders en ambtenaren leren om te gaan met valkuilen en dilemma's bij jeugdparticipatie.

Jeuginformatie

Dit cursusonderdeel beoogt inzicht te verschaffen in en vaardig te leren omgaan met systematische informatievoorziening over jongeren in het gemeentelijk apparaat. Jeugdparticipatie vormt een essentieel onderdeel van deze systematische informatievoorziening.

Communicatie

Het onderdeel 'communicatie' beoogt inzicht te verschaffen in en vaardig te leren omgaan met communicatieprocessen tussen jongeren en volwassenen. Daarbij wordt stilgestaan bij de belemmeringen die volwassenen bewust en onbewust opwerpen in hun contact met jongeren.

Structureel implementeren van Jeugd betrekken

Belangrijkste doel is het ontwikkelen van een stappenplan voor jeugd betrekken in de gemeente waar de deelnemers werken.

Draaiboek jeugdparticipatie

In de publicatie 'Draaiboek jeugdparticipatie' wordt de communicatie tussen gemeenten en jongeren in een stappenplan uitgewerkt. Aan de hand van het stappenplan wordt duidelijk gemaakt hoe gemeenten jeugdparticipatie kunnen vormgeven. Het plan bestaat uit vier stappen:

- inventarisatie van doelstellingen en activiteiten in de gemeente
- analyse van de mogelijkheden om jeugdparticipatie vorm en inhoud te geven
- koersbepaling en taakverdeling
- structuur geven aan het overleg met jongeren

Daarnaast wordt ingegaan op de instrumenten die nodig zijn bij de ontwikkeling van jeugdparticipatie, op drie gebieden:

- informatievoorziening aan jongeren
- informatie inwinnen over jongeren
- raadpleging van jongeren/medezeggenschap

Jeugdparticipatie, daar blijven we aan werken

De handleiding 'Jeugdparticipatie, daar blijven we aan werken' geeft antwoorden op de vragen van gemeenten die op structurele wijze aan jeugdparticipatie willen werken.

Er worden in de handleiding vier elementen behandeld die voor het slagen van het proces waarmee jeugdparticipatie geïntegreerd wordt, van belang zijn:

- een open, flexibele aanpak
- communicatie met jongeren
- draagvlak ontwikkelen en verbreden
- samenwerking met maatschappelijke organisaties

Met betrekking tot deze elementen worden tips gegeven en voorwaarden voor succes beschreven. Daarnaast komen taken en belangrijke eigenschappen van de coördinerend ambtenaar aan de orde. Ook wordt in de publicatie het belang van jeugdparticipatie benadrukt en worden argumenten aangeleverd waarmee anderen binnen of buiten het gemeentelijk apparaat van het belang van jeugdparticipatie overtuigd kunnen worden.

Gebruik handreikingen: nu en straks

6

Op de publicaties die in de vorige hoofdstukken zijn besproken komt nog een belangrijke aanvulling. De eerste stap van het model dat in 'Overzie de regie' wordt gepresenteerd dient uit te monden in een startnotitie over lokaal preventief jeugdbeleid. Met name kleine gemeenten blijken behoefte te hebben aan een handreiking waarin uitgebreider op het opstellen van zo'n startnotitie wordt ingegaan. In de handreiking worden de bouwstenen aangeleverd voor het bepalen van de inhoudelijke visie op jeugdbeleid, waarop vervolgens een aantal beleidskeuzes gebaseerd kan worden. Deze publicatie zal als titel 'Kernbeleid jeugd' krijgen en najaar 1998 worden uitgebracht.

Het produceren van handreikingen is het halve werk. De andere helft bestaat uit het bevorderen van het gebruik ervan. Daarom is de projectgroep OLPJ in 1998 begonnen met het zogenaamde consultatietraject.

Meer dan honderd gemeenten hebben zich aangemeld om gebruik te maken van het aanbod ondersteuning te krijgen bij het toepassen van de door de projectgroep ontwikkelde handreikingen. De ondersteuning bestaat uit advisering, waarbij de kennis uit de drie verschillende speerpunten wordt gebundeld. Elk ondersteuningstraject wordt afgesloten met een kort plan van aanpak voor de verdere ontwikkeling van (onderdelen van) het preventief jeugdbeleid.

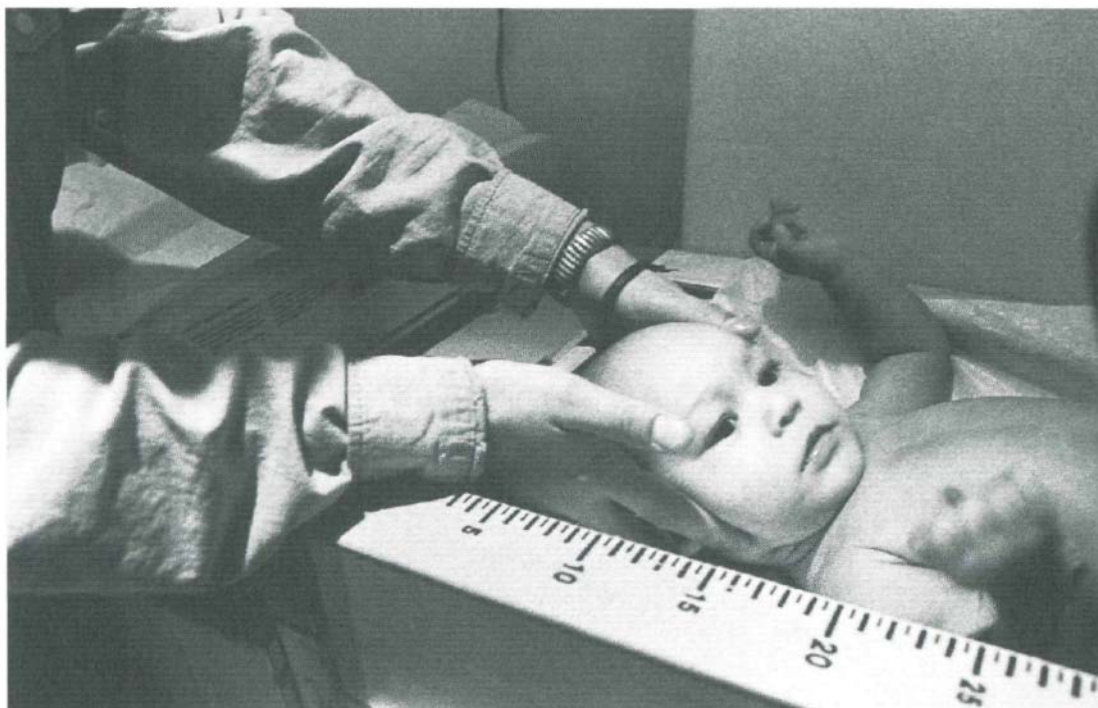
Eindrapport

De ervaringen die worden opgedaan tijdens het consultatietraject kunnen worden gebruikt bij het opstellen van de eindrapportage van de projectgroep. In deze eindrapportage, die in het najaar 1998 wordt uitgebracht, zal de aandacht vooral gericht zijn op de vraag welke resultaten de inspanningen van de projectgroep hebben opgeleverd. Maatgevend bij deze evaluatie is het oordeel van gemeenten over de verschillende producten van de projectgroep.

Ook de visie van jongeren op het ontwikkelen van lokaal preventief jeugdbeleid zal in de eindrapportage worden meegenomen. Aan het NJMO is namelijk gevraagd een aantal panels te organiseren met jongeren uit verschillende maatschappelijke geledingen. In deze panels zal samen met leden van de projectgroep OLPJ worden gediscussieerd over het advies jeugdbeleid, jong beleid. De resultaten van deze discussies zullen begin juli 1998 beschikbaar zijn.

Betekent het eindrapport van de projectgroep ook dat er een eind komt aan de ondersteuning van gemeenten? Het antwoord op deze vraag is vanzelfsprekend ontkennend.

Allereerst wil de projectgroep jongeren zelf een rol laten vervullen in het verder uitdragen van de doelstellingen die met lokaal preventief jeugdbeleid worden nagestreefd. Met het oog hierop wordt door de Stichting Artisjok/0-20 een theatervoorstelling over preventief jeugdbeleid ontwikkeld. Het is een voorstelling die door jongeren zelf geproduceerd en opgevoerd wordt. De voorstelling zal in première gaan op de slotmanifestatie van de projectgroep OLPJ. Na deze manifestatie zal de voorstelling nog in een tiental gemeenten worden opgevoerd.

In de tweede plaats is er voor gezorgd dat actuele kennis en informatie over jeugd en lokaal jeugdbeleid goed bereikbaar is. Met het oog hierop hebben het NIZW (Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn), de SJN (Stichting Jeugdinformatie Nederland) en de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) hun databanken met elkaar vergeleken en ervoor gezorgd dat de wijze van ontsluiting en het gebruik van zoektermen op eenzelfde manier wordt toegepast. Zo kunnen zij onderling eenvoudig informatie uitwisselen en vinden. Dankzij het eenduidig begrippenkader en het gebruik van dezelfde 'zoektermen' bestaat nu ook een goed beeld van de beschikbare informatie over jeugd. De ambtenaar of medewerker die op zoek is naar projecten, tijdschriftartikelen of andere documentatie wordt het daarmee gemakkelijker gemaakt. De drie partners zijn goed op de hoogte van 'elkaars' specialisatie zodat ook over en weer gezocht kan worden naar aanvullende informatie. De afspraak is dat de organisatie die door u wordt gebeld ervoor zorgt dat de vraag wordt afgehandeld.

Om het gebruik van de databanken te stimuleren is door de projectgroep de brochure 'Ik zoek jeugdbeleid' opgesteld. Deze brochure dient als een handleiding bij het formuleren van de zoekvraag.

Last but not least zorgt de projectgroep er voor dat de kennis en vaardigheden die zijn opgedaan, worden overgedragen aan organisaties die ervaring hebben in ondersteuning op lokaal niveau bij de ontwikkeling en uitvoering van jeugdbeleid. Zo organiseert de VNG in samenwerking met de projectgroep werkbijeenkomsten in het land voor haar leden.

De projectgroep is ervan overtuigd dat ook na oktober 1998 jeugd en jeugdbeleid hoog op de politieke agenda blijft staan. De basis is gelegd. Nu moeten we er met elkaar de vaart in houden.

Ontwikkeling lokaal preventief jeugdbeleid